

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.339/2017/3.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
 . Fekete Ildikó előadó bíró
 . Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve
 ()

Képviselője: dr. Bíró Ügyvédi Iroda
 (fél címe 2, ügyintéző: dr. Bíró J. Judit ügyvéd)

Az alperes: alperes neve
 (fél címe 5)

Képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási
 határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Miskolci Törvényszék
 12.K.21.119/2012/6.

A másodfokú bíróság határozatának száma: Miskolci Törvényszék
 1.Kf.27.014/2016/12.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Kf.27.014/2016/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes, mint ajánlatkérő „Többfunkciós Községi Ház felújítása és bővítése, kivitelezésére vállalkozási szerződés” tárgyában a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) VI. fejezete szerinti tárgyalásos, egyszerű közbeszerzési eljárásnak ajánlattételi felhívását a 2011. december 29-én feladott a Közbeszerzési Értesítőben 2012. január 5-én közzé tett hirdetménnyel indította meg. A halasztott ajánlattételi határidőben négy ajánlatot nyújtottak be, az egyik ajánlattevő Kft. (a továbbiakban: kérelmező) volt. A felperes hiánypótlási felhívást küldött az ajánlattevőknek, akik azt határidőben teljesítették, azonban a kérelmezőtől sem hiánypótlást, sem felvilágosítást nem kért. A felperes a 2012. február 3-án kelt „Tájékoztató az ajánlatok érvényességi vizsgálatáról és tárgyalásáról” tárgyú levelében a kérelmező ajánlatát a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján érvénytelenné nyilvánította. Az érvénytelenséget azzal indokolta, hogy az ajánlattevő a harmadik bírálati alszempontra „Kötelezőn Túli Jótállási Garancia (hónap)” két különböző ajánlatot tett a felolvasólapon és az ajánlathoz kötelezően csatolandó vállalkozási szerződéstervezetben. Az ajánlatkérő szerint a „Kötelezőn Túli Jótállási Garancia” a Kbt. 81. § (4) bekezdése szerint értékelésre kerülő tartalmi elem, ezért ebben a körben hiánypótlást a Kbt. 83. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem tudott elrendelni, illetve az értékelésre kerülő tartalmi elem egyéb, más módon sem módosítható. Az ajánlatkérő álláspontja szerint az ajánlattevő nem az ajánlattételi felhívásban és a dokumentációban meghatározott előírásoknak megfelelően nyújtotta be ajánlatát és az nem felel meg a felhívás és a dokumentáció előírásainak, mivel a felolvasólapon szereplő összeg, mely értékelésre kerülő tartalmi elem volt, nem egyezik a vállalkozási szerződésben feltüntetett ajánlattal, így az ajánlat a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján érvénytelen.
- [2] A felperesi ajánlatkérő a további három ajánlattevőt hívta fel tárgyalásra.
- [3] A 2012. február 3-án a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amelyben a saját ajánlatának érvénytelenségéről hozott döntés jogszerűségét vitatta, kérte a döntés megváltoztatását, a tárgyalás elhalasztását és annak lehetővé tételét, hogy az új tárgyaláson részt vehessen. Az ajánlatkérő 2012. február 6-án elutasította az előzetes vitarendezési kérelmet és ugyanezen a napon külön-külön tárgyalta a további három ajánlattevővel. 2012. február 14-én küldte meg valamennyi ajánlattevő részére az összegezést közölve, hogy mindhárom további ajánlat érvényes, megállapítva az eljárás nyertesét és a nyertest követő legkedvezőbb ajánlatot tevőt.
- [4] A kérelmező 2012. február 17. napján az alperesnél jogorvoslati kérelmet terjesztett elő, amelyet március 7-én előadott tárgyalási nyilatkozatában és március 14-én előterjesztett írásbeli nyilatkozatában kiegészített. Az alap- és kiegészítő jogorvoslati kérelmeiben kérte a jogsértés megállapítását, az ajánlatának

érvénytelenségét megállapító döntés és az ezt követően meghozott valamennyi ajánlatkérői döntés megsemmisítését. Sérelmezte, hogy az ajánlatkérő jogsértően nyilvánította érvénytelenné az ajánlatát és nem vonta be a tárgyalásba. 2012. március 6-án a döntőbizottságnál betekintett a másik három ajánlatba, továbbá megtekintette az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során meghozott és az ajánlattevőkkel közölt döntéseit tartalmazó iratokat. Ezen irat betekintést követően március 7. napján megtartott jogorvoslati tárgyaláson előadott szóbeli nyilatkozatában, majd március 14-én írásbeli beadványában további kérelmi elemekkel egészítette ki jogorvoslati kérelmét. Az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte.

- [5] Az alperes a 2012. április 2-án kelt D.123/24/2012. számú határozatában megállapította, hogy a felperesi ajánlatkérő megsértette a Kbt. 250. § (3) bekezdés g) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a Kbt. 81. § (3) bekezdését, a Kbt. 81. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 83. § (1) bekezdését, valamint a Kbt. 250. § (3) bekezdés h) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 128. § (6) bekezdését, ezért megsemmisítette a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntést és az ezt követően meghozott valamennyi döntést. Az elkéshten előterjesztett 4. kérelmi elem vonatkozásában a jogorvoslati eljárást megszüntette, ezt meghaladóan a jogorvoslati kérelmet elutasította.

A kereset és ellenkérelem

- [6] A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát, elsődlegesen annak megváltoztatását kérte akként, hogy állapítsa meg a bíróság, hogy az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntésével nem sértette meg a Kbt. rendelkezéseit, továbbá állapítsa meg, hogy a kiegészítő kérelmek elkéshtettek és e körben szüntesse meg az eljárást. Másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezése mellett az alperes új eljárásra kötelezését kérte.
- [7] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte és elutasította azt.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, amelynek elbírálása során a másodfokú bíróság először a 2013. május 21. napján kelt 1.Kf.27.004/2013/4. számú ítéletével, majd a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott végzésében elrendelt megismételt eljárás eredményeként a 2015. január 20-án kelt 1.Kf.27.005/2014/4. számú ítéletével - amelyet a Kúria ismételten hatályon kívül helyezett - és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította, ezt követően a 2015. augusztus 6-án kelt 1.Kf.27.005/2015/2. számú ítéletével is - az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A Kúria ezen

harmadik helybenhagyó ítéletet is hatályon kívül helyezte a Kfv.IV.38.061/2015/4. sorszámú 2016. szeptember 27-én kelt végzésével és a másodfokú bíróságot ugyancsak új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A megismétlendő eljárásra vonatkozóan iránymutatást adott.

A másodfokú ítélet

- [10] A másodfokú bíróság ezen újólág megismételt eljárása eredményeként az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Kbt. 250. § (1) bekezdésére és 4. § 35. pontjára, továbbá a 128. § (1), (2) és (7) bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy az ajánlatkérő felperes tárgyalásos közbeszerzési eljárást folytatott le, amely során ezen jogszabályi rendelkezéseket tekintve az ajánlati kötöttség a tárgyalások befejezésével jön létre. A kérelmező a felolvasó lapon magasabb, a szerződéstervezetben alacsonyabb garanciavállalással tette meg ajánlatát. 2012. február 3. napján azonban az ajánlatkérő felperes a tárgyalásokat megelőzően, az ajánlattevők részére egy általa pontosított szerződéstervezetet küldött, ekként az eredeti ajánlatban megadott szerződéstervezet nem képezhette a végső ajánlat tárgyát, hiszen azt az ajánlatkérő időközben megváltoztatta. A tárgyalás során módja lett volna az ajánlattevőknek a módosított szerződéstervezet ismeretében végső ajánlatukat megtenni azzal a korlátozással, hogy az alapajánlathoz képest tehettek kedvezőbb megajánlást. Ez a kérelmező esetében azt jelentette, hogy ha kedvezőbb megajánlást akar tenni, 44 hónapnál nagyobb időtartamot jelölhetett volna meg, mert hiszen a felolvasó lapon 48 hónap garanciát vállalt. A jogorvoslati kérelmében nyilatkozott a kérelmező, az ajánlatkérő pedig az alpereshez intézett jogorvoslati ellenkérelmében fejtette ki, hogy a többi ajánlattevő csakis kizárólag a felolvasó lapon szereplő ajánlatokat ismerheti meg és annak ismeretében kalkulálja ki a tárgyalás során megajánlandó végleges ajánlatát, kivéve az esetleges számítási hiba előfordulását. Így az egyenlő bánásmód elve is megvalósult a többi ajánlattevő irányában hiszen a felolvasó lap adataiból a legmagasabb 48 hónap többlet-jótállási garanciavállalást ismerték, ehhez képest lehetett volna a tárgyaláson részükről ennél kedvezőbb, magasabb jótállási garanciamértéket megjelölni.
- [11] Megalapozatlannak értékelte a másodfokú bíróság a fellebbezésnek a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.026/2008/8. számú döntésére való hivatkozását. Ezen ítélet tényállásából ugyanis megállapítható, hogy az ajánlati kiírásnak megfelelő ajánlatot nem közölt az ajánlatot benyújtó, ugyanis az ajánlatnak a késedelmi kötbér maximumának nagyságát tartalmaznia kellett. Ilyen adatot az ítélet szerinti pályázó nem szolgáltatott, hanem helyette a vállalt késedelmi kötbér napi mértékét közölte, ami nem azonos az ajánlatkérő által kiírt feltétellel. Így tehát nem volt ajánlat a késedelmi kötbér maximumára. Jelen esetben az ajánlat a vállalt jótállás mértékére vonatkozóan tartalmazott adatot, így a két

döntés között párhuzam nem volt vonható.

- [12] Kifejtette a másodfokú bíróság, hogy az alperes határozatában a 4. kérelmi pont vonatkozásában elkésettség miatt a jogorvoslati eljárást megszüntette, a többi kiegészítő kérelmi elem tekintetében érdemi döntést hozott, az 5. és 9. pontban a kérelmet megalapozottnak találta, míg ezt meghaladóan a jogorvoslati kérelmet elutasította. A kiegészítő jogorvoslati kérelmek tekintetében a felperes a döntést kizárólag amiatt támadta, hogy ezeket már nem vizsgálhatta volna az alperes, mert elkésetten kerültek előterjesztésre, tehát e tekintetben az eljárást meg kellett volna szüntetni. Kiemelte a törvényszék, hogy amennyiben a kiegészítő jogorvoslati kérelem tekintetében a kereset megalapozott lenne, az mindössze azzal az eredménnyel járna, hogy valamennyi kiegészítő kérelem tekintetében a jogorvoslati eljárást meg kellene szüntetni. Ez a körülmény azonban semmilyen formában nem érinti a kérelmező ajánlatának érvénytelenítése kapcsán kialakított jogi álláspontot. Annak mikénti elbírálására tehát a kiegészítő kérelem kapcsán értelmezendő határidők kihatással nem voltak, a kiegészítő kérelem egészének esetleges elkésettsége nem befolyásolná az érvénytelenséget megállapító felperesi döntés és az azt követően meghozott valamennyi - így az eljárást lezáró - döntés megsemmisítését.
- [13] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kiegészítő kérelem alperes által érdemben elbírált része nem késett el. E körben a Kbt. 323. § (2) bekezdésére, (4) bekezdés b) pontjára és (7) bekezdésére hivatkozott. Megállapította ezen törvény rendelkezések alapján, hogy valamennyi, mind az objektív, mind a szubjektív határidő letelte jogvesztéssel jár. A 90 napos objektív határidő a jogorvoslati kérelem előterjesztésének végső időpontja, ezen 90 napon belül azonban 15, illetőleg 10 napos, a tudomásszerzéstől számítva nyitva álló szubjektív határidő. Jelen esetben a szubjektív határidő 10 napos. A 2010. szeptember 15. napjától hatályos Kbt. 323. § (4) bekezdés d) pontja tudomásra jutásként kifejezetten nevesíti az iratbetekintés befejezésének napját. Jelen esetben a felperesi ajánlatkérő 2012. február 14-én küldte meg valamennyi ajánlattevő részére az összegzést, így a jogorvoslati kérelmet előterjesztő kérelmező ekkor tudomást szerzett a közbeszerzési eljárást lezáró, számára kedvezőtlen döntésről, így ezen összegzés adatait tekintve 10 napon belül a jogorvoslati kérelmét elő kellett terjesztenie. Az alap-jogorvoslati kérelem előterjesztésére ezen 10 napos jogvesztő határidőben sor került. Miután azonban a Kbt. 323. § (4) bekezdés d) pontja tudomásszerzéseként valószínűsíti az iratbetekintés befejező időpontját is, az iratbetekintés eredményeképpen az iratbetekintés befejező időpontjától számított 10 napon belül - természetesen a 90 napos objektív határidőn belül - további kiegészítő kérelmek előterjesztésére lehetőség van, ezért az így előterjesztett kiegészítő jogorvoslati kérelem nem késett el. Miután jogszabályi rendelkezés teszi lehetővé az iratbetekintés jogának gyakorlását a

90 napos objektív határidőn belül, amiatt, hogy az összegzés megismerése után csak 2012. március 6-án élt a kérelmező az iratbetekintés jogával, joggal való visszaélés nem volt megállapítható. A rendelkezésre álló iratok szerint az 5-10. alatti kérelmi elemek vonatkozásában a kérelmező az iratbetekintés során megismert, korábban nem megismerhető jogsértésekre hivatkozott. Ez tartalmazza az alperes által 2012. március 7-én tartott tárgyalás jegyzőkönyve is, amelyben a kérelmező kijelentette, hogy az iratbetekintés során értesült a kiegészített kérelemben felsorolt jogsértésekről, mellyel szemben a felperes észrevételt nem tett.

- [14] Megalapozatlannak értékelte a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a perköltségre vonatkozóan is.

A felülvizsgálati kérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresetének megfelelő új döntés hozatalát, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az első- és másodfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az első- és másodfokon eljáró bíróság a tényállás téves értelmezésével, a kogens jogszabályi rendelkezések ellenére hozta meg döntését és a Kbt. rendelkezésével ellentétes álláspontra helyezkedve téves következtetést levonva súlyosan jogsértő módon határozott. A bíróságok megsértették a Kbt. 250. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a Kbt. 81. § (1) és (3) bekezdését, a 128. § (1) bekezdését, a 323. § (2) és (4) bekezdés b) pontjára figyelemmel a Kbt. 325. § (3) bekezdés c) pontjára tekintettel a 325. § (4) bekezdését.
- [16] A felperes felülvizsgálati kérelmében fenntartotta a közigazgatási eljárásban és a perben képviselt jogi álláspontját és azt részletesen megismételte. Kifejtette, hogy a közbeszerzési eljárásban az eredményhirdetés időpontja 2012. február 14. napja, e napon jutott tudomására a kérelmezőnek az a tény, hogy az ajánlatkérő a többi ajánlattevő ajánlata érvényességét állapította meg és kihirdette a nyertes ajánlattevőt. A Kbt. alapján a jogorvoslati eljárásra nyitva álló határidő 2012. február 24. napján járt le, mely határidő jogvesztő, igazolási kérelem nem nyújtható be. A 2012. március 7. napján előterjesztett kérelmi elemek elkésztettek, így e körben az alperesnek az eljárást meg kellett volna szüntetnie. Az eljárást lezáró döntés vitatására nyitva álló szubjektív határidő legkésőbb 2012. február 24. napján lejárt. E nap jogvesztő. A jogvesztő határidőt annak lejártja után nem nyitja meg újból a Kbt. alapján alkalmazható iratbetekintés időpontja. A Kbt. kifejezetten nem jelöli meg az iratbetekintésre nyitva álló határidőt, ez azonban nem jelenti azt, hogy a kérelmező kénye-kedve szerint dönthetne az iratbetekintés időpontjáról és a jogvesztő határidőt követően újból megnyílna a lehetősége jogorvoslati kérelmet előterjesztteni. A felperes álláspontja

szerint ebben az esetben megvalósult a Kbt. 323. § (4) bekezdés b) pontjában foglalt joggal való visszaélés. A felperesi álláspont szerint a tudomásra jutás időpontjaként jelen esetben 2012. február 14. napja tekintendő és nem az iratbetekintés. A Kbt. vonatkozó rendelkezései módosultak ugyan abban a körben, hogy az iratbetekintés napján tudomásra jutott iratokkal kapcsolatban a jogvesztő határidőt az iratbetekintéstől kell számítani, ami azonban nem változtat azon, hogy vizsgálni kell, hogy mely döntést vitatja az iratbetekintés után a kérelmező és az mikor jutott a tudomására. Azt is vizsgálni kell, hogy a jogvesztő határidő korábban már nem járt-e le, ugyanis az nem kezdődhet meg újból. A 2012. március 7. napján előterjesztett kérelmi elemek elkészettek, ezért az alperesnek ezek vonatkozásában meg kellett volna szüntetnie a jogorvoslati eljárást.

- [17] A felperes álláspontja szerint a kérelmező ajánlatának érvényessége körében hozott alperesi és bírósági döntés azon túl, hogy téves jogértelmezésen alapul, ellentétes a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV. 37.026/2008/8. számon hozott ítéletével is. Kiemelte a felperes a Kbt. rendelkezéseire és az azokkal kapcsolatos joggyakorlatra utalással, hogy az ajánlatoknak meg kell felelniük a Kbt. szerinti, az ajánlati felhívás és dokumentáció előírásainak. Ha nem felel meg, akkor a Kbt. szigorúan rögzített szabályai, jogintézményei alapján van helye „korrigálásnak”, javításnak. E körben hiánypótlás, felvilágosításkérés, indokolás, számítási hiba javítása alkalmazható. E jogintézményeken túlmenően semmilyen más jogintézmény nem vehető igénybe arra vonatkozóan, hogy az ajánlatok megfeleljenek a felhívás és a dokumentáció, illetőleg a Kbt. előírásainak. Hivatkozott a felperes a Kbt. 250. § (3) bekezdés d), g) és h) pontjában foglaltakra és a 128. § 1. pontjára. Kiemelte, hogy a tárgyalásos eljárásban a Kbt. rendelkezései szerint a tárgyalások kizárólag arra irányulnak, hogy az ajánlatkérő a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tevővel köthessen szerződést és nem arra, amit az alperes a határozatában rögzített, hogy az érvénytelen alapajánlatot benyújtó ajánlattevő akként módosítsa az alapajánlatát, hogy az megfeleljen az ajánlati felhívás előírásainak. A felperesi álláspont szerint a tárgyaláson olyan eljárási cselekmény, jogintézmény nem alkalmazható, amely arra irányult, hogy az érvénytelen alapajánlat érvényes legyen. Hangsúlyozta, hogy a tárgyalásos eljárás vonatkozó szabályaival különösen az ajánlati kötöttség beállításának időpontjára vonatkozóan az alperessel azonos álláspontot képvisel, azaz a felperes sem vitatja, hogy a benyújtott ajánlatra vonatkozóan nem állt be az ajánlati kötöttség. A kérelmező a kötelezőn túli jótállás vonatkozásában, az ajánlati kötöttséggel nem terhelt ajánlatában két különböző ajánlatot (vállalást) nyújtott be, mely a felek által nem vitatottan ellentmondásos volt. A felperes álláspontja szerint az ajánlati kötöttség be nem állta nem jelenti azt, hogy akkor nem kell az ajánlattételi határidőre egyértelmű, a felhívásnak és a dokumentációnak megfelelő alapajánlatot benyújtani, mely

álláspontot rögzítette a hivatkozott legfelsőbb bírósági ítélet is. A felperes megítélése szerint ezen legfelsőbb bírósági ítéletben hozott döntés azonos tényállás alapján született, ellentétben a másodfokú bíróság által megállapítottakkal. Tévesnek minősítette a felperes a másodfokú bíróság álláspontját abban a körben is, hogy az ajánlat tartalma alapján a felolvasólap irányadó lenne, ilyen jogszabályi rendelkezés nincs. Kiemelte, hogy sem az alperes, sem a bíróság nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a tárgyalás úgy kezdődik, hogy az ajánlatkérő rögzíti az értékelési szempontra adott alapajánlatban szereplő ajánlati elemet, ezt követően tehet végleges ajánlatot az alapajánlat kedvezőbbé tételével az ajánlattevő. Jelen esetben a tárgyalás kizárólag akkor lenne jogszerű, ha az ajánlatkérő közölni tudná a kérelmező alapajánlatát, azonban erre nincs mód, mivel nem dönthet a felperes arról, hogy melyik adat az alapajánlat, így melyikhez képest tehető kedvezőbb ajánlat, és az is nyilvánvaló, hogy a többi ajánlattevő ebben az esetben nem fogja ismerni a kérelmező által tárgyaláson közölt alapajánlatot, amely súlyosan jogsértő. A tárgyaláson nincs arra lehetőség az ajánlattevőknek, hogy a meg nem jelölt ajánlatát megjelölve vagy a többi ellentmondó ajánlatából kiválassza - a többi ajánlattevő ajánlata ismeretében - azt az egyet, amelyre vonatkozóan tárgyalmi kíván. Hangsúlyozta a felperes, hogy az ajánlati kötöttséggel nem terhelt ajánlatnak is meg kell felelnie az ajánlatkérő előírásainak, ellenkező esetben okafogyottá válna az írásbeli ajánlat benyújtása. A Kbt. 81. § (1) és (3) bekezdése, valamint 88. § (1) bekezdés f) pontjára hivatkozással kifejtette, hogy a tárgyalás során nem lehet érvénytelen ajánlatot érvényesíteni, ennek eszközei a tárgyalásos eljárásban is kizárólag a Kbt. 83-87. §-aiban foglalt jogintézmények. Fenntartotta a felperes azon álláspontját, miszerint a kérelmező által benyújtott alapajánlat érvénytelen volt a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján, így jogszerű döntést hozott.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [19] A Kúria álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok kimerítő részletességgel és megfelelő alapossággal feltárták az ügyben irányadó tényállást és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával minden tekintetben helytálló jogi következtetést vontak le, azzal a Kúria is egyetértett.
- [20] Kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 270. § (2) bekezdése és 272. § (2) bekezdése értelmében kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.
- [21] Hangsúlyozza azt is a Kúria, hogy a jogerős ítélet a Kúria Kfv.IV.38.061/2015/4. számú hatályon kívül helyező végzése alapján,

a másodfokú bíróság megismételt eljárása során született. Arra a Pp. 275. § (5) bekezdése volt irányadó, mely szerint a Kúria a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat ad. A jelen felülvizsgálati eljárásban tehát Kúriának alapvetően azt kellett megvizsgálnia, hogy a másodfokú bíróság jogerős ítélete megfelel-e ezen iránymutatásnak, annak alapulvételével született-e és az ott megjelölt hiányosságokat jogszerűen, megfelelően pótolta-e.

- [22] Ezzel kapcsolatosan a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet teljes mértékben eleget tett a Kúria végzésében foglalt utasításoknak, a perben vitatott mindkét kérdés tekintetében, azaz a jogorvoslati kérelem elkésettsége és a kérelmező ajánlata érvényességének megítélése kapcsán is.
- [23] A Kúria a hatályon kívül helyező végzésében a Kbt. 323. § (2) bekezdés, (4) bekezdés a) pont és (7) bekezdés értelmezése körében rögzítette, hogy ezen szabályok egyértelmű rendelkezéseket tartalmaznak, az akkor felülvizsgált jogerős ítélet tekintetében azt kifogásolta, hogy az nem differenciál a törvényi előírásoknak megfelelően, a jogerős ítéletből nem derül ki, hogy az ún. kiegészítő kérelem olyan jogsértésen alapul-e, amely csak az iratbetekintés során vált ismertté, vagy a kiegészítő kérelemben kifogásoltak már a 2012. február 14-én megküldött összegzés alapján ismertté váltak. Azt is leszögezte a Kúria, hogy a Kbt. 323. § (2) és (4) bekezdését nem lehet úgy értelmezni, hogy csak az eljárást lezáró döntésről való tudomásszerzéstől számított 10 napon van lehetőség iratbetekintésre. Ez a Kbt. szabályaiból nem vezethető le.
- [24] Mindezek alapján alaptalannak minősíthető a felperesnek az iratbetekintés időpontjára, a kérelmező ezt követően benyújtott alapkérelem kiegészítéseire vonatkozó érvelése.
- [25] A Kúria megállapította a felülvizsgálati eljárás során, hogy a jogerős ítélet ezen hiányosságot pótolta. Rögzítette, hogy a kérelmező 2012. február 17. napján nyújtotta be jogorvoslati kérelmét 1-3. kérelmi pontban. A március 7. napján az alperes által tartott tárgyaláson szóban, majd április 14-én írásban kiegészítő jogorvoslati kérelmet terjesztett elő további 4-10. kérelmi elem vonatkozásában. A másodfokú bíróság akként foglalt állást - annak rögzítése mellett, hogy a kereset e tekintetben való megalapozottsága esetén valamennyi kiegészítő kérelem tekintetében a jogorvoslati eljárást meg kellene szüntetni, de ez nem érintené a kérelmező ajánlatának érvénytelenítése kapcsán kialakított jogi álláspontot -, hogy a kiegészítő kérelem alperes által érdemben elbírált része nem késett el. A rendelkezésre álló iratokból azt állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az 5-10. kérelmi elemek vonatkozásában a kérelmező az iratbetekintés során megismert, korábban nem megismerhető jogsértésekre hivatkozott, ezt az alperes 2012. március 7. napján készült tárgyalási jegyzőkönyve is rögzítette és akkor a felperes sem észrevételezte ezen kérelmezői kijelentést, miszerint az iratbetekintés során értesült a

kiegészített kérelemben felsorolt jogsértésekről.

- [26] A Kúria osztotta a másodfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy mivel a felperes a 2012. február 3. napján a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította, a kérelmező a további tárgyalások során nem vett részt, a 2012. február 14-i összegzést kapta meg az ajánlatkérőtől, valamint az eljárást lezáró döntést. A kiegészítő kérelemben hivatkozottokról az iratbetekintés során szerzett ismeretek alapján értesülhetett csupán, más adat a felperesi közlésből nem állt rendelkezésére, így ekkor került abba a helyzetbe, hogy a kiegészítő kérelmeit a megismert, korábban nem megismerhető jogsértésekre vonatkozóan előterjessze, tekintve, hogy a Kbt. 323. § (4) bekezdés d) pontja kifejezetten nevesíti a tudomásra jutásként az iratbetekintés befejezésének napját, így egyértelműen megállapítható volt, hogy a kérelmező alapjogorvoslati kérelme a 10 napos jogvesztő határidőn belül benyújtásra került, és a kiegészítő jogorvoslati kérelem – az iratbetekintés időpontjához képest – sem késett el.
- [27] A kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása körében a Kúria hatályon kívül helyező végzésében azt írta elő, hogy a másodfokú bíróságnak jogszabályokkal kell alátámasztania azon álláspontját, hogy a szerződéstervezetben és a felolvasólapon a jóállás időtartamában való eltérés elfogadhatóságának vagy éppen fordított esetben elfogadhatatlanságának mi a jogszabályi alapja.
- [28] A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság a jelen felülvizsgálati eljárásban vizsgált jogerős ítéletében e tekintetben is kielégítő indokolást adott, a Kbt. 250. § (1) bekezdésére, 4. § 35. pontjára és 128. § (1), (2) és (7) bekezdésére hivatkozott. Hangsúlyozott tényállási elemként kell figyelembe venni e körben egyrészt azt – amelyet a peres felek nem is vitattak –, hogy az ajánlati kötöttség csak a tárgyalások befejezésével jön létre, tehát a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánításakor még nem állt be. Különösen figyelemmel kellett lenni arra, hogy az ajánlatkérő a tárgyalásokat megelőzően egy általa pontosított szerződéstervezetet küldött, az eredeti ajánlatban megadott szerződés tervezetét megváltoztatta, így nem az volt a végső ajánlat tárgya. Az ajánlattevők tehát a tárgyalás során a módosított szerződéstervezet ismeretében tehették meg végső – az alapajánlathoz képest kedvezőbb – ajánlatukat.
- [29] Úgyszintén lényeges körülmény volt e kérdés megítélését követően, hogy az ajánlatkérő és a kérelmező is egybehangzóan nyilatkozott arról az alperes előtti jogorvoslati eljárásban, hogy az ajánlattevőknek vállalásukat a felolvasólapon kell megtenniük, a többi ajánlattevő az ott rögzített vállalást ismerte meg. A kérelmező által benyújtott felolvasólap adataiból a többi ajánlattevő a magasabb, 48 hónap többlet jóállási garanciavállalást ismerhette meg, ehhez képest lehetett volna a tárgyaláson kedvezőbb magasabb jóállási garanciamértéket megjelölni.
- [30] A másodfokú bíróság által e körben megjelölt jogszabályi

rendelkezők együttes értelmezéséből - az ügyben adott tényállás alapulvételével - egyértelműen megállapítható volt az idézett jogszabályi rendelkezéseknek az alperes és az eljáró bíróságok általi helyes értelmezése.

- [31] Megjegyzi a Kúria, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, más egyedi ügyekben hozott alperesi döntések a perbeli ügy elbírálása szempontjából relevanciával nem bírtak.
- [32] Hangsúlyozza azt is a Kúria, hogy osztotta a jogerős ítéletnek a Kfv.IV.34.026/2008/8. számú felülvizsgálati ítéletnek az eltérő ítéleti tényálláson alapuló voltára vonatkozóan kialakított jogi álláspontját és azt, hogy az jelen esetben a perbeli ügyre vonatkoztatva nem volt irányadónak tekinthető. A korábbi felülvizsgálati döntés esetén nem volt ajánlat amit értékelni lehetett volna, jelen esetben azonban a kérelmező ajánlata a jóállás mértékére vonatkozóan tartalmazott adatot.
- [33] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet megfelelt a hatályon kívül helyező felülvizsgálati végzésben foglalt előírásoknak, az ott meghatározott hiányosságokat a törvényi előírásoknak megfelelően pótolta, és a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat sem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [34] A Kúria felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [35] A felülvizsgálati eljárásban az alperesnek igazolt perköltsége nem merült fel, ezért arról a Kúriának rendelkezni nem kellett.
- [36] A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli, amelynek mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésének megfelelően alakult.

Budapest, 2018. február 20.

Dr. Kovács András sk. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó bíró,
Dr. Sugár Tamás sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő